

Zomerscholen en vrije tijd, the (mis)match?

“Mag vakantie nog wel vakantie zijn?” was de initiële vraag die opkwam bij de Vlaamse dienst Speelpleinwerk (VDS vzw) op het moment dat de oproep tot zomerscholen de wereld in werd gestuurd. Zomerscholen en vrije tijd, past dat eigenlijk wel samen?

Vanuit de praktijk kregen we best wel wat signalen over eventuele samenwerkingen of aanwezigheid van zomerscholen in hun buurt. We hielden in 2021 een uitgebreide bevraging bij al onze speelpleinen over het speelpleinwerk. De resultaten publiceerden we in het rapport van onze [5-jaarlijkse speelplein enquête](#). We vroegen het speelpleinwerk hoe hun (eventuele) samenwerking met plaatselijke zomerscholen was. Anno 2021 geven 87% van de Vlaamse en Brusselse speelpleinen aan niet betrokken te zijn bij de organisatie van zomerscholen. 3% organiseerden zélf een zomerschool en 7 werkingen gaven aan kinderen te ontvangen die in de voor- of namiddag op een zomerschool vertoefden.

De VDS is van mening dat een speelplein zeker zijn samenwerking kan verlenen aan een zomerscholen. Het kan bijvoorbeeld zijn deuren openen om gezamenlijk te spelen of dezelfde locatie te delen. Eventuele versterking van de animatorenploeg bij de zomerschoolploeg kan ook een fijne samenwerking zijn. Een speelplein echter omtoveren tot zomerschool is raken aan de kern van dat waar een speelplein voor staat; spelen om te spelen, spelen staat centraal.

Daarom geven wij jullie, als organisator van zo’n zomerschool, graag onze standpunten mee.

- Kennisverwerving mag niet het enige doel zijn, kinderen en jongeren moeten jong kunnen zijn.
- Neem bij de organisatie, ontwikkeling en evaluatie van jouw zomerschool de stem van kinderen, jongeren en hun organisaties zelf mee. Betrek je toch een speelplein, luister dan naar hun noden en zet in op hun sterktes.
- Zorg ervoor dat de zomerscholen de leerniveaus tussen kinderen tegen gaan, en niet net vergroten.
- Zorg voor erkenning én vergoeding voor iedereen die meewerkt aan de zomerscholen, onafhankelijk van in welk statuut ze meewerken. Zet leerkrachten (en dus de onderwijskant) op gelijke voet met animatoren (de vrijetijdskant). Zo creëer je een gevoel van gelijkwaardigheid naar uitvoering.
- Zorg voor een gelijkwaardige verbinding tussen vrije tijd en onderwijs, maar behoud zeker ook voldoende onderscheid.

Jeugdwerk en vrijetijdsaanbod kunnen, vanuit hun eigen DNA en mits duidelijke afspraken een belangrijke kracht zijn in het verhaal van de zomerschool. We zien de nood aan de zomerschool als integratie van spelen en leren - met een (even) sterke visie op spelen en vrije tijd. Alleen als alle betrokken partners rekening houden met de aandachtspunten én noodzakelijke voorwaarden, kunnen deze zomerscholen echt waardevol en betekenisvol zijn voor kinderen en jongeren zelf.

Daarbij is ons voornaamste pleidooi om de kinderrechten te vrijwaren en de balans te zoeken tussen vrije tijd en de zomerscholen. De stem van kinderen, jongeren en hun organisaties is daarbij cruciaal.

Laat vakantie dus vooral vakantie zijn. Het mag daar gerust ongelooflijk plezant zijn op jullie zomerschool!

Meer lezen? Bekijk ons volledig [standpunt rond zomerscholen](#) of [onze visie op vrije tijd en spelen](#).

Tine Bergiers,
Verantwoordelijke Beleid
[Vlaamse Dienst Speelpleinwerk](#)

Speelpleinwerk is een unieke jeugdwerkvorm in de vakantie(s) van kinderen en jongeren. Spelen om te spelen is het hoofddoel op zich voor kleuters, lagere schoolkinderen en/of tieners. Jongeren krijgen er kansen om te groeien, voeren het speelaanbod uit en worden betrokken bij de aanpak en invulling ervan. Speelpleinwerk heeft een sterk lokaal karakter en wordt gekenmerkt door een hoge graad van toegankelijkheid. Anno 2022 zijn er 628 speelpleinwerkingen in Vlaanderen en Brussel. De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk is zelf géén organisator van lokale speelpleinwerkingen, maar ondersteunt speelinitiatieven proactief. 86% van alle speelpleinwerkingen is lid van onze organisatie.